СТАНОВИЩЕ

от професор Надя Георгиева Бояджиева, доктор на юридическите науки по международно право и международни отношения

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в Института за държавата и правото, Българска академия на науките публикуван в Държавен вестник, бр.62 от 27.07.2021 г. по: област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор в Института за държавата и правото в професионално направление 3.6. Право, научна специалност Международно право и международни отношения, се явява единствен кандидат: **доц. д-р Диана Петрова Ковачева.**

1. Общо представяне на процедурата и на кандидата

В конкурса Диана Петрова Ковачева представя три монографии, от които едната е хабилитационен труд, статии и студии (4 бр.), списък на научните трудове и справка на научните приноси.

Приемат се за рецензиране всички посочени в справката научни трудове и учебни помагала (3 бр.), както и участието в посочените научноизследователски проекти.

Творческата биография на доц.Ковачева и представените за рецензия трудове и документи отговарят на националните минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1). Те отразяват постиженията в научно-изследователската дейност, експертната и преподавателска работа на кандидата.

2. Оценка на приносите

Диана Ковачева е представила за оценка богата научна продукция, надминаваща значително и като обем и като съдържание, и като приноси към научната литература в страната по проблематиката и най-строгата преценка на един рецензент.

Поради спецификите на становището насоча вниманието изключително върху приносите в хабилитационния труд с предизвикателното заглавие „Индивидът в международното право“, София: Сиела, 2018, 216 стр. Бях приятно впечатлена от неконвенционалните схващания на един утвърден учен и юрист за мястото на индивида в международното право.

На първо място, монографията се отличава от „класическите“ трудове по някои от изследваните проблеми, със своя съвременно и модерна постановка на проблема.

Това е първата монография в българската юридическа литература, която всеобхватно, последователно разглежда индивида като „второстепенен“ субект на международното право.

Според мен особено интересен и представлява принос комплексният подход, през чиято призма са анализирани правата на човека в международното право, в международното хуманитарно право и в международното наказателно право и анализа на влиянието им върху еволюцията на международноправния статус на физическите лица.

Принос е и анализът на спецификите на международните задължения на физическите лица и обоснованото схващане, че те са елемент от неговата международна правосубектност.

Принос представлява дълбокия анализ на проблема за използването на дипломатическата защита като механизъм за осигуряване на достъп на физически лица до международни съдилища, които разглеждат само спорове между държави и др.

Авторката заслужава висока оценка за представения хабилитационен труд.

Препоръка: Убедена съм, че в следващото издание библиографията в труда ще отрази и други научни публикации по тази динамична материя в юридическата наука от последните години.

Не мога да не посоча и другата публикувана монография, която, макар да не е представена като основен хабилитационен труд, е също с важни научни приноси. Тя носи заглавието „Националните институции за защита на правата на човека: международноправни стандарти и предизвикателства“, издадена през 2021 г. от Академично издателство „Проф. М.Дринов“, в обем на 240 стр. В нея доц.Ковачева не само изследва дейността на националните институции за защита на правата на човека, но и прави задълбочен анализ на стандартите за независимост и основните правозащитни механизми на национално равнище. По този начин трудът се превръща в първото монографично изследване в родната научна литература, която изследва тези актуални въпроси.

Всички публикувани трудове на Диана Ковачева, представени за оценка в конкурса, показват, че кандидатът проявява последователен интерес към проблемите на защитата на правата на човека, на различни аспекти на международното хуманитарно право, както и на проблемите на демократизацията и борбата с корупцията.

Доц.Ковачева е посочила добросъвестно научните приноси в публикациите за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, и приемам като такива значителната част от тях.

Всички трудове - и трите приложени монографии, както и статиите и студиите, демонстрират почтено позоваване на използваните източници и литература, критичен поглед към изследваните теми и авторовото мнение.

Научната продукция на Диана Ковачева е значима и с това, че показва и активната гражданска позиция на авторката като юрист, учен и преподавател. Нейните научни трудове имат приложение и в практиката, включително и за обучение на студенти и ученици в областта на гражданското образование.

3. Заключение

Гореизложеното ми дава основание да дам висока оценка на научната продукция на Диана Ковачева. Нейните научни трудове представляват сериозен

изследователски и научен принос за развитието на българската юридическа наука. Убедено ще гласувам „положително“ за присъждане на академичната длъжност „професор“.

Призовавам и уважаемите членове на Научното жури да дадат напълно заслужената висока оценка на работата на доц. д-р Диана Петрова Ковачева и да й присъдят академичната длъжност „професор“. в област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“.

Гр.София, 12 ноември 2021 г.

Изготвил становището:

/проф. д.ю.н. Надя Бояджиева/

REVIEW

By Professor Nadia Boyadjieva, Doctor of Sciences in International Law and International Relations, Full Professor at the Institute for Balkan Studies at Bulgarian Academy of Sciences

on the materials submitted for participation in the competition for the academic position PROFESSOR, declared by the Institute for the State and Law at the Bulgarian Acad- emy of Sciences in the State Gazette N62 of 27.07.2021, in the field of higher educa- tion 3. Social, economic, and legal sciences, professional field 3.6. Law, scientific spe- cialty "International Law and International Relations".

Candidate: Associate Professor Diana Petrova Kovacheva, Ph.D. in Law

1. Preliminary remarks about the procedure and the applicant

Diana Petrova Kovatcheva has submitted three monographs and a sample of her articles and studies. All of her academic publications, including her three books and research projects, are appropriate for review.

Kovatcheva's scholarly record and the papers and documents she has submitted for review meet the national minimum requirements in accordance with Article 2b of the Law for Academic Staff Development in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its application (Article 1a, paragraph 1).

They reflect the achievements in the research, expert, and teaching activity of the candidate.

2. Evaluation of the candidate's scholarly contribution

Kovatcheva's academic output is impressive and rich and has made a significant contribution to scholarship. She has displayed keen insight and originality.

Because of the specifics of this review, I will focus first on the contributions Ko- vatcheva has made with her habilitation thesis, *The Individual in International Law* Sofia: Ciela Publishers, 2018. I was favorably impressed by the unconventional views of an established scholar and lawyer about the place of the individual in international law.

Her monograph differs from "classical" works on some of the studied problems, with its modern and contemporary formulation of the problem.

This is the first monograph in the Bulgarian legal literature that comprehensively and consistently considers the individual as a "secondary" subject of international law. A particularly interesting contribution is the integrated approach used in Ko- vatcheva's analysis of human rights protection in international law, in international humanitarian law and in international criminal law, as well as her assessment of theimpact of these laws on the evolution of the international legal status of individuals.

Another contribution is her explanation of the specifics of the international obligations of individuals, whose role in international law has traditionally been murky or non-existent. It is an in-depth analysis of the problem of using diplomatic protection as a mechanism for ensuring access for individuals to international courts that nor- mally consider only disputes between states.

In conclusion: the author deserves high praise for the habilitation work she has presented.

Recommendations: The next edition of the bibliography should be updated to include other publications on this rapidly evolving matter in the academic and legal literature in recent years.

Kovatcheva's other published monograph, *National Human Rights Institutions: International Standards and Challenges*, published in 2021 by the Bulgarian Academy of Sciences Publishing House "Prof. M. Drinov," also makes an important academic contribution. Kovatcheva not only examines the activities of national human rights

institutions, but also provides an in-depth analysis of basic standards and human rights mechanisms at the national level. It is the first monograph in the academic and legal literature in Bulgaria that examines these current issues.

Kovatcheva has indicated in good faith in the presented reference the scientific contributions of her publications for participation in the competition for the academic position of "professor", and I concur with her judgments overall.

The two monographs, as well as the attached articles and studies show a conscientious reference to the used sources and literature, a critical look at the researched topics and the author's opinion.

Kovatcheva's academic output is admirable in showing the active civil position of the author as a lawyer, scholar, and lecturer. Her academic works have application in practice, including for training students in the field of civic education. Kovacheva's publications are indicative of her capacious knowledge of issues pertaining to the pro- tection of human rights, various aspects of international humanitarian law, and problems of democratization and efforts to root out corruption.

3. Conclusion

The publications submitted by Diana Kovatcheva are of very high quality and show her to be a top-notch scholar who is eminently deserving of the academic rank of Professor in Bulgaria's higher education system, 3. Social, economic, and legal sciences, professional field 3.6. Law, scientific specialty "International Law and International Relations".

I recommend to the other members of the Scientific jury to give a well-deserved high grade to Diana Petrova Kovacheva academic work and vote positively to award her the academic position "Professor".

Sofia, 12 November 2021

Reviewer: Prof. Nadia Boyadjieva, D.Sc.